

Sygn. akt **II AKa 205/12**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Żelazowski
Sędziowie:	SA Stanisław Kucharczyk SA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Emilia Biegańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Masierowskiego

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2012 r. sprawy

R. K.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 13 sierpnia 2012 r., sygn. akt III K 135/12

- I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną,
- II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,
- III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 205/12

UZASADNIENIE

R. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1) Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 11 lutego 2009 r. (IIK 39/09) za przestępstwa:

- z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 15 kwietnia 2008 r.
- z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 28 czerwca 2008 r.
- z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 11 sierpnia 2008 r.

stanowiących ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 kk na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2) Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 29 czerwca 2009 r. (II K 28/09) za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 4 października 2008 r., na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności;

3) Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 stycznia 2010 r. (III K 219/08) zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 lipca 2010 r. (sygn. akt II AKa 97/10) za przestępstwo z art. 310 §1 kkw zw. z art. 310 § 3 k.k.w. w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie 18-27 września 2008 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

4) Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 29 września 2011 r. (IV K 665/11) za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełnione w dniu 5 sierpnia 2008 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2012 r., sygn. akt III K 135/12:

I. na podstawie art. 91 § 2 k.k. oraz art. 569 § 1 k.p.k. połączył orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 1-4 kary pozbawienia wolności wymierzone za poszczególne przestępstwa i wymierzył karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

II. na podstawie art. 577 k.p.k. ustalił, iż zaliczeniu na poczet kary pozbawienia wolności podlegając okresy:

- 3-4 października 2008 roku,

- 17 listopada 2008 r. do 25 lutego 2009 roku,

- 25 lutego 2009 roku do 5 marca 2010 roku

zaś początek biegu kary łącznej ustalił na dzień 15 marca 2011 roku.

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S. kwotę 147,60 złotych z VAT z tytułem wynagrodzenia za obronę z udzieloną z urzędu.

VI. zwolnił skazanego od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od wyroku wniósł obrońca skazanego, który wydanemu wyrokowi zarzuciła mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 4 § 1 Kpk i 410 Kpk, poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności, przemawiających na korzyść skazanego, zawartych w opinii o skazanym w sprawie o wydanie wyroku łącznego, a co za tym idzie dokonanie niepełnej oceny zebranego materiału dowodowego w niniejszej sprawie,

- art. 7 Kpk, poprzez dokonanie błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i tym samym nie uwzględnienie, iż zaistniały w niniejszej sprawie związek przedmiotowy oraz czasowy pomiędzy popełnionymi przez skazanego czynami objętymi wyrokiem łącznym, przemawia na korzyść skazanego, co winno znaleźć odzwierciedlenie w wysokości wymierzonej mu kary

Tak podnosząc, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, iż skazany z racji swojej postawy oraz istnienia związku przedmiotowego i czasowego pomiędzy popełnionymi przez niego przestępstwami, zasługuje na zastosowanie wobec niego przy wymiarze kary zasady pośredniej z przewagą zasady absorpcji i wymierzenie mu kary adekwatnej do powyższej zasady ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji celem ponownego rozpoznania sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się bezzasadna.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, iż w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego i połączenia kar wymierzonych R. K. z wyroków opisanych w części dyspozytywnej tj. Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 11 lutego 2009 r., sygn. akt II K 39/09, Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 29 czerwca 2009 r., sygn. akt II K 28/09, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 stycznia 2010 r. sygn. akt III K 219/08 (zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 lipca 2010 r., sygn. akt II AKa 97/10), Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 29 września 2011 r., sygn. akt IV K 665/11).

Ustaleń z tym związanych oraz samego rozstrzygnięcia w tym zakresie skarżąca zresztą nie podważa. Także i Sąd Apelacyjny, ze swej strony, nie znajduje podstaw do kwestionowania ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy.

W apelacji zarzuca się rażącą niewspółmierność kary poprzez orzeczenie wobec skazanego kary pozbawienia wolności w nadmiernej wysokości, nieadekwatnej w stosunku do związku przedmiotowego oraz czasowego pomiędzy czynami oraz zachowania skazanego w izolacji.

Wyjaśnieniu i ocenie tego właśnie zagadnienia Sąd Okręgowy poświęcił należytą uwagę w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Wnioski jakie w tej mierze sformułował Sąd I instancji są bezbłędne i jako takie nie mogą być skutecznie kwestionowane.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako "na nowo" i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karną w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu - przestępstw. Co do zasady taki stan rzeczy może w wyroku łącznym nawet pogorszyć sytuację skazanego, w szczególności przy łączeniu wyroków zawierających już kary łączne, bowiem sąd orzekający nową karę łączną nie tylko nie jest związany wymierzonymi w poszczególnych sprawach karami łącznymi, ale i granice nowej kary łącznej nie wyznaczają mu poprzednio orzeczone kary łączne, a wyłącznie granice te są wyznaczone wysokością kar jednostkowych orzeczonych za poszczególne przestępstwa przypisane skazanemu w wyrokach podlegających łączeniu.

Przechodząc dalej wskazać należy, iż Sąd nadto nie jest związany żadnymi dyrektywami w zakresie stosowania, czy to zasady absorpcji, czy kumulacji. Przy orzekaniu kary łącznej mogą mieć bowiem zastosowanie różne systemy: kumulacji, polegający na podsumowaniu (skumulowaniu) kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa, system absorpcji (pochłaniania), według którego najsurowsza z kar wymierzonych staje się karą łączną, wreszcie system asperacji (podwyższenia), w którym najwyższa kara jednostkowa podlega odpowiedniemu zaostrzeniu, ale nie przekracza sumy kar jednostkowych.

Jakkolwiek z powyższego wynika, że zgodnie z art. 86 § 1 k.k., przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo i wymaga wnikliwego umotywowania. W szczególności zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej może być zastosowana, gdy pomiędzy poszczególnymi przestępstwami zachodzi bliski związek przedmiotowy i podmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy. Z reguły bowiem popełnienie dwóch lub więcej przestępstw jest czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji.

W przedmiotowej sprawie było więc dopuszczalne wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności w granicach od 2 lat i 6 miesięcy do 5 lat i 5 miesięcy. Sąd I instancji wymierzając zatem skazanemu odpowiednio kary łączne w wysokości 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności pozbawienia wolności ukształtował ją prawidłowo. Na taki wymiar

kar wpływ miało wiele istotnych czynników, które prawidłowo zaakcentował Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wydanego orzeczenia.

Faktem jest, iż czyny z wyroków podlegających łączeniu zostały popełnione w krótkim odstępie czasu tj. w przedziale czasowym od 15 kwietnia do 4 października 2008 r., a pomiędzy czynami z wyroków 1,3,4 istnieje bliski związek przedmiotowy bowiem są one skierowane przeciwko mieniu, ale nie można przyjąć, jak chce tego apelująca, że okoliczność ta ma skutkować zastosowaniem zasady absorpcji przy kształtowaniu kary łącznej. Popołnienie więcej niż jednego przestępstwa powinno raczej skłaniać do odstąpienia od absorpcji kar, niż za nią przemawiać. Wymierzenie takiej kary prowadziłoby do premiowania sprawcy popełniającego nie jedno, a więcej przestępstw, zatem prowadziłoby do praktycznej bezkarności innych zachowań zabronionych.

Zatem jak wskazano wyżej całkowitą zasadę absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego, a żadna z tych sytuacji nie ma miejsca w niniejszej sprawie.

Poza tym, a co umknęło apelującej skazany dopuszczał się czynów w warunkach recydywy specjalnej z art. 64 § 1 k.k. Skazany jest wielokrotnie karany i mimo wyroków skazujących nie zmienił swojego zachowania, dalej dokonywał czynów. Powyższe oznacza, że jest on sprawcą niepoprawnym, nie umiejącym wytrwać w poszanowaniu porządku prawnego.

Przy kształtowaniu kar łącznych uwzględniono też postawę skazanego w zakładzie karnym, przy czym nie można jak chce tego apelująca przyznawać jej jakiegось szczególnego znaczenia. Zachowanie skazanego w czasie wymierzania kary łącznej może mieć znaczenie dla wymiaru kary, ale okoliczności tej nie można nadawać nadmiernego znaczenia, przeważającego słuszność kary wynikającą ze stopnia związku zbiegających się przestępstw, bo ma ono jedynie funkcję subsydiarną (art. 571 § 1 k.p.k.), to jest ma pomóc w określeniu celowości kary łącznej (vide wyrok S. A. w Krakowie z dnia 22 listopada 2006 r. II AKa 218/06). Zachowanie skazanego w izolacji nie jest jakieś szczególne, bowiem za takie trudno uznać, funkcjonowanie w zgodzie z regulaminem odbywania kary pozbawienia wolności. Poza tym, skazany w dalszym ciągu jest jedynie umiarkowanie krytyczny wobec popełnionych czynów, co oznacza, że nie zrozumiał w pełni swojego zachowania. Nadto dopiero od 31 maja 2012 roku wyraził zgodę na opracowanie indywidualnego systemu oddziaływania, wcześniej odbywał karę w systemie zwykłym.

Tym samym, nietrafnym i stąd nieskutecznym okazał się zarzut obrazy prawa procesowego, a to art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., a w konsekwencji rażącej niewspółmierności kary łącznej wymierzonej skazanemu.

W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny uznał wniesioną apelację za oczywiście bezzasadną.

Na podstawie art. 624 kpk Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze biorąc pod uwagę jego sytuację – pobyt w izolacji - ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

Na podstawie § 14 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu należało zasądzić na rzecz obrońcy K. S. kwotę 147,60 zł w tym należny podatek VAT z tytułu nieopłaconej prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym w sprawie o wydanie wyroku łącznego.